

V. SEMNAL

ZIUA ONU 24 OCTOMBRIE 2013

Ziua Națiunilor Unite este sărbătorită, anual, la 24 octombrie, drept ziua în care Organizația Națiunilor Unite (ONU) și statele membre au marcat intrarea în vigoare, în 1945, a Cartei Națiunilor Unite, ca instrument care stă la baza creării ONU și care stabilește drepturile și obligațiile statelor membre, precum și procedurile care reglementează funcționarea Organizației.

Cu prilejul Zilei Mondiale a Organizației Națiunilor Unite, la sediul Institutului Român pentru Drepturile Omului (IRDO), s-a desfășurat în colaborare cu Asociația Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului din România (ANUROM) – membră a Federației Mondiale a Asociațiilor Națiunilor Unite - o masa rotundă cu tema „Contribuții românești la activitatea Organizației Națiunilor Unite”.

În deschiderea acestei manifestări, doamna prof. univ. dr. Irina Moroianu Zlătescu a subliniat importanța înființării ONU, rolul și semnificația acestei organizații ca important forum mondial având ca obiective protejarea și promovarea drepturilor omului, a democrației și a bunei guvernări, care alături de pace, securitate și dezarmare, dezvoltare, eradicarea sărăciei și protecția mediului, se numără printre prioritățile acestei organizații mondiale.

În continuare a fost prezentat mesajul din acest an al Secretarului General al ONU, Ban-Ki-moon, cu ocazia Zilei Națiunilor Unite, prin care acesta își exprimă îngrijorarea cu privire la conflictul din Siria - o mare amenințare la adresa securității mondiale. În mesaj sunt evidențiate munca și dăruirea personalului umanitar ONU, precum și eforturile diplomatice care sunt în plină desfășurare în încercarea de a opri acest conflict.

Secretarul General ONU reamintește și că dezvoltarea durabilă este cel mai urgent obiectiv global, iar pentru ca acesta să poată fi atins este necesară elaborarea unei agende de dezvoltare post-2015 la fel de inspirată cum au fost obiectivele de dezvoltare ale Mileniului, a căror îndeplinire de către statele membre ONU a avut ca rezultat reducerea la jumătate a ratei sărăciei pe glob. Un alt obiectiv de importanță majoră este și realizarea unui acord internațional cu privire la schimbările climatice.

În mesaj se subliniază și importanța interconectivității și a eforturilor comune ale populației mondiale pentru realizarea unei lumi mai bune și se recunoaște munca asiduă a ONU în folosul omenirii evidențiindu-se faptul că „Ziua Națiunilor Unite din acest an dă ocazia de a recunoaște cât de mult contribuie Organizația Națiunilor Unite la pacea și progresul general”.

În lucrările prezentate și în dezbaterile care au avut loc în cadrul mesei rotunde s-a evidențiat activitatea unor personalități românești însemnate, care de-a lungul timpului au adus o valoroasă contribuție diplomatică și științifică în cadrul ONU pentru menținerea păcii, securității, asigurarea dezarmării, și mai recent, au determinat prin activitatea lor angajarea societății românești și a factorilor de decizie în îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare ale Mileniului.

S-a evidențiat faptul că România, stat membru al ONU din 14 decembrie 1955, va rămâne în continuare unul din membrii săi angajați care își propune să contribuie semnificativ la menținerea păcii și securității internaționale, la promovarea democrației și a drepturilor omului și la îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare economică și socială. După aproape șase decenii de activitate în cadrul ONU, în calitate de membru al Grupului de lucru pentru Obiectivele de Dezvoltare Durabilă, România va contribui la definirea termenilor de referință de interes tematic, inclusiv pentru țara noastră, în conformitate cu deciziile Conferinței Rio*20.

De un interes aparte s-au bucurat și discuțiile referitoare la rolul ONU în promovarea dreptului la educație și importanța Planului de acțiune al ONU pentru 2010-2014 din cadrul Programului ONU pentru deceniul de formare în domeniul drepturilor omului (2005-2014).

La această masă rotundă au mai participat și reprezentanți ai I.DEF, Asociația Family Forum, Asociația Clubul de la Cheia „Victor Dan Zlătescu”, ARODF, ARDONT, IROMES. precum și cercetători științifici, cadre didactice, studenți, doctoranzi, experți, reprezentanți ai unor ONG-uri cu preocupări în domeniu.

O altă manifestare organizată cu sprijinul IRDO a fost și celebrarea zilei ONU la școala 190

Maria Peneş din capitală, unde au fost invitați toți membrii din consiliul elevilor pentru o dezbatere interactivă cu experții IRDO și cu profesorii școlii privind drepturile copilului, dreptul la învățătură și educație și felul în care aceste drepturi fundamentale sunt sprijinite de către Organizația Națiunilor Unite și de către institutele și organizațiile pentru drepturile omului din întreaga lume. Elevii au adresat întrebări interesante despre conflictele de pe glob și despre mecanismele și instrumentele internaționale de prevenire a

acestora, precum și despre mandatul, structura, rolul și activitatea Organizației Națiunilor Unite și a Consiliului de Securitate.

În încheierea dezbaterii elevii au primit publicații pe tema drepturilor copilului, precum și câte un exemplar din nr. 2/2013 al revistei științifice „Drepturile Omului” realizată și editată sub egida IRDO.

Mihaela Scarlat

A ȘAPTEA ÎNTÂLNIRE A GRUPULUI DE LUCRU PRIVIND CONVENȚIA DREPTURILOR PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI DIN CADRUL REȚELEI EUROPENE A INSTITUTELOR NAȚIONALE DE DREPTURILE OMULUI 23-24 OCTOMBRIE

În deschiderea primei zile de lucrări a luat cuvântul Sara Brunet, președinte al grupului de lucru și Veronique Ghesquiere, director al Centrului Belgian pentru Egalitate de Șanse și Combaterea Rasismului care au prezentat activitățile Centrului pe probleme legate de dizabilități, având și rolul de mecanism independent conform articolului 33.2 din Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități. În prezent acesta este o instituție federală, dar pe viitor va avea competențe regionale. Belgia va fi examinată în 2014 de Comitetul Convenției Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități iar Centrul de la Bruxelles va elabora un raport paralel cu raportul de țară.

A urmat o informare privind cele mai relevante progrese ale grupului de lucru. S-a prezentat un raport privind dezvoltarea relațiilor cu Consiliul European, fiind precizat faptul că, Consiliul European militează pentru ca statele membre să ratifice Convenția iar un reprezentant al Consiliului European va asista la următoarea întâlnire a grupului de lucru.

În pregătirea întâlnirii din 13-15 noiembrie de la Budapesta, s-a discutat cu privire la viitoarea strategie a Rețelei Europene a Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului. Grupul de lucru a trimis propunerile sale răspunzând la chestionarul trimis de Secretariat în această vară.

De asemenea, au fost analizate cererile Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA) de monitorizare a datelor la nivel național, la întâlnirea precedentă FRA solicitând date despre capacitatea juridică, copiii cu dizabilități și

indicatorii Convenției, informații ce au fost furnizate Agenției.

Din activitatea membrilor grupului de lucru au fost remarcate o serie de activități și acțiuni astfel: **Centrul Belgian pentru Egalitatea de Șanse și Combaterea Rasismului** a întreprins o activitate de cercetare și consultare privind persoanele cu dizabilități și organizațiile acestora. Aceasta va include un proiect organizat de cinci universități precum și 60 de grupuri țintă în conformitate cu articolele Convenției pe probleme esențiale cum ar fi capacitatea juridică a persoanei, traiul independent, libertatea și siguranța. Scopul acestei consultări este de a furniza informații comparative cu raportul paralel.

Comitetul Austriac de Monitorizare a precizat că acordurile prevăzute în articolului 33(2) al Convenției nu au statut formal în Austria iar Comitetul Austriac de Monitorizare nu are buget. Comitetul are două întâlniri publice pe an. Următoarea întâlnire publică va discuta observațiile finale adresate Austriei de către Comitetul Convenției pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități la cea de a 10-a Sesiune, din septembrie, 2013. S-au înregistrat, de asemenea, progrese privind capacitatea juridică prin intermediul grupului de lucru din cadrul Ministerului austriac de justiție la care au participat și persoane cu dizabilități psiho-sociale. Comitetul de Monitorizare își exprimă îngrijorarea cu privire la regresia înregistrată în politicile Ministerului Educației din Austria.

Ombudsmanul pentru egalitate din Suedia a subliniat că nu este încă oficial desemnat cuprinsul

articolului 33(2) deși guvernul suedez face referire la Ombudsmanul pentru egalitate, ca la organismul care îndeplinește acest mandat. Suedia va fi examinată de către Comitetul ONU al Convenției pentru drepturile persoanelor cu dizabilități, în aprilie 2014. În lista de probleme prezentată Comitetului, la cea de a 10-a sesiune a sa, de către Ombudsmanul suedez, se menționează lipsa unui mecanism independent și faptul că guvernul nu a venit cu propuneri pentru ca incluziunea socială și accesibilitatea să facă parte integrantă din legea anti-discriminare.

Biroul Regional al Înaltului Comisariat pentru Drepturile Omului pe zona Europei (OHCHR). Misiunea și mandatul Biroului regional include Uniunea Europeană și statele membre. Biroul regional OHCHR sprijină statele membre, instituțiile naționale pentru drepturile omului și societatea civilă în raportările lor către organismele ONU.

Institutul Danez pentru Drepturile Omului a informat că guvernul danez va publica un plan de acțiune pentru implementarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități și va ratifica în curând Protocolul Opțional. Există un grup de lucru care analizează incorporarea convenției în legislația națională daneză, dar este posibil ca guvernul să nu aprobe această incorporare. Institutul Danez pentru Drepturile Omului a publicat un raport privind tratamentele obligatorii în domeniul psihiatriei, cu recomandări pentru plângeri, precum și alte recomandări adresate organelor de supraveghere și parlamentului. Institutul are în proiect o întâlnire cu organizațiile persoanelor cu dizabilități pentru a discuta cum se poate aplica Convenția în interesul lor și pentru a identifica problemele majore cu care acestea se confruntă. Institutul și-a exprimat îngrijorarea pentru preocuparea pe care guvernul o manifestă în privința reinstituționalizării prin construirea unor noi stabilimente pentru persoane cu dizabilități și pentru persoane vârstnice. Institutul va avea o întâlnire la Consiliul Europei pentru a discuta aceste probleme. De asemenea, institutul lucrează la dezvoltarea unor indicatori calitativi pentru implementarea Convenției și ar dori să coopereze cu celelalte instituții naționale pentru drepturile omului pentru a analiza exemple de bune practici și a vedea cât de mult au progresat țările pentru a-și îndeplini obligațiile asumate privind Convenția pentru drepturile persoanelor cu dizabilități.

Institutul Român pentru Drepturile Omului

(IRDO), în calitate de mecanism independent de monitorizare, potrivit art. 33.2 din Convenție, a început să lucreze la un raport paralel și oferă îndrumare societății civile cu privire la rolul acesteia în raportările privind implementarea și monitorizarea Convenției. IRDO așteaptă planul de acțiune al guvernului pe această problemă. În ceea ce privește promovarea Convenției, IRDO oferă funcționarilor publici programe de formare pe probleme de drepturile omului, inclusiv privind Convenția. IRDO trimite presei articole despre Convenție și militează pentru modificarea Constituției pentru includerea prevederilor Convenției. De asemenea, Institutul realizat un prim studiu privind „Evoluția protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități în România”. Cercetarea își propune să ofere o imagine asupra modului în care sunt respectate drepturile persoanelor cu handicap în România. În acest sens s-a analizat obiectiv modul în care prevederile Convenției se reflectă în legislația românească, dar și modul în care acestea sunt respectate.

Apărătorul Francez al Drepturilor Omului. Această instituție lucrează împreună cu Comisia Consultativă Franceză a Drepturilor Omului, în contextul conformării Franței cu articolului 33(2) din Convenție. În Franța Comitetul de implementare a Convenției este format din stat, societatea civilă și un mecanism independent care asigură secretariatul. S-a înregistrat o întârziere de 18 luni în elaborarea raportului statului. Comitetul interministerial pe probleme de dizabilități s-a întrunit la sfârșitul lunii septembrie dar nu a insistat asupra elaborării unui plan de acțiune, cu toate că a făcut o serie de propuneri cu privire la angajarea pe piața muncii, la educație, la condițiile oferite persoanelor cu dizabilități de către transportul public și clădirile publice. Apărătorul Francez al Drepturilor omului lucrează pe aceste probleme de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități, în special pentru a influența și promova găsirea unor soluții alternative acolo unde accesibilitatea rămâne o problemă. De asemenea, lucrează la elaborarea indicatorilor și încearcă să identifice efectele Convenției, precum și felul în care o lege „blândă” precum Convenția ar putea fi integrată în legislația generală. Cu toate acestea, multe dintre articolele Convenției nu sunt implementate în mod judicios în Franța.

Centrul Finlandez pentru Drepturile Omului. Finlanda nu a ratificat încă Convenția, guvernul

propune înființarea unui nou Institut pentru Drepturile Omului care să includă și Centrul pentru Drepturile Omului, Ombudsmanul parlamentar și experți din cadrul societății civile. Finlanda este interesată să identifice indicatorii necesari pentru a atinge standardele impuse de Convenție.

Comisia pentru Drepturile Omului, Luxembourg. În Luxemburg mecanismul independent pentru implementarea Convenției reprezintă o colaborare cu Avocatul Poporului și cu Centrul pentru Tratamente Egale. Mecanismul independent consiliază ONG-urile privind utilizarea Convenției. Mecanismul independent își exprimă criticile privind planul național de acțiune dar va avea un dialog cu noul guvern pentru a obține schimbări. În prezent Comisia lucrează pe tema traficului de persoane cu dizabilități.

Institutul Olandez pentru Drepturile Omului lucrează în prezent la obținerea acreditării conform Principiilor de la Paris, Olanda nu a ratificat Convenția dar există o propunere fermă de ratificare. Unele dintre legile naționale sunt modificate pentru a fi în acord cu prevederile Convenției, de exemplu legea tratamentului egal, care va fi extinsă în privința bunurilor și serviciilor, precum și vocea votului care va fi, de asemenea schimbată deși nu în mod substanțial. În prezent 25% din secțiile de votare trebuie să fie accesibile pentru persoanele cu dizabilități, iar legea cea nouă are cerințe similare. Institutul Olandez pentru Drepturile Omului a criticat această lege susținând că procentul ar trebui să fie de 100%. Institutul încearcă să identifice care sunt cele mai mari bariere pentru oamenii cu dizabilități prin elaborarea unor indicatori și prin promovarea necesității existenței unui plan de acțiune.

Comisia pentru Egalitate și Drepturile Omului din Marea Britanie a publicat un „apel pentru strângerea de dovezi” cerând persoanelor cu dizabilități și organizațiilor din domeniu să menționeze care sunt prioritățile lor din cadrul Convenției. Persoanele cu dizabilități pot participa fie completând aceste chestionare on-line, fie participând la întâlniri cu personalul Comisiei. Aceasta va folosi răspunsurile pentru a le include în lista de probleme pentru Marea Britanie. Comisia a publicat rapoarte asupra concluziilor sondajului privind hărțuirea legată de dizabilități și ale sondajului privind îngrijirea acasă a persoanelor vârstnice.

La întâlnirea grupului de lucru a fost invitat să participe și **Forumul European pentru**

Persoanele cu Dizabilități, acesta va pregăti un raport alternativ despre progresul în implementarea Convenției la nivel european. În acest scop, Forumul trimite chestionare membrilor săi și rețelelor. În prezent colectează informații privind drepturile consumatorilor și ajutorul umanitar. Forumul încurajează insitutele societății civile să își aducă contribuția.

Grupul urmărește realizarea unui instrument practic de comunicare a programelor de activitate. Obiectivul și scopul consemnării informațiilor în formatul propus sunt: să permită colaborarea între membrii și cu cei care nu sunt prezenți, precum și colaborarea în cadrul întâlnirilor; să asiste grupul de lucru în intervențiile sale strategice la nivel european, regional și internațional; să sprijine grupul de lucru în vederea dezvoltării unor relații de muncă cu partenerii cheie și cu toți cei implicați în munca privind problemele legate de Convenția pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități.

Pornind de la rapoartele membrilor grupului s-au identificat următoarele priorități și activități: monitorizare - elaborarea unor indicatori eficienți ai Convenției; capacitatea juridică a persoanelor cu dizabilități și reglementările existente în domeniu la nivel național; statutul juridic și impactul Convenției la nivel național; promovarea ratificării Convenției pentru țările care nu au ratificat-o încă; copiii cu dizabilități; educația de incluziune socială; consolidarea monitorizării implementării Convenției în Europa.

Evoluții recente la nivelul Organizației Națiunilor Unite. Cu privire la această temă s-a precizat că la cea de a 10-a sesiune (2-13 septembrie) a Comitetului pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități au fost purtate discuții privind raportul de țară cu Australia, Austria și El Salvador și s-a acceptat lista de probleme pentru Suedia. De asemenea, s-a întrunit și Consiliul Economic și Social dar nu au fost evoluții majore sau anunțuri legate de dizabilitate.

Totodată, la 23 septembrie a avut loc o întâlnire la nivel înalt a Adunării Generale a ONU pe probleme de dizabilități. Peste o sută de miniștri și președinți au fost pe lista vorbitorilor și au avut intervenții de calitate. Ca urmare a acestei întâlniri, Secretarul General va produce un raport. La sesiunea Adunării Generale sunt puse în discuție două rezoluții anuale: obiectivele mileniului și dizabilitatea prin prisma implementării Convenției pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități.

Adunarea Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) a avut loc în luna mai și a concluzionat că va emite o rezoluție din partea OMS pentru elaborarea unui plan de acțiune privind o mai bună îngrijire medicală pentru persoanele cu dizabilități. Totodată, Biroul Înaltului Comisar pentru Drepturile Omului va publica un studiu despre dizabilitate și educație în ianuarie 2014, iar UNICEF va găzdui un forum global în timpul întâlnirii la nivel înalt pe același subiect.

Există două rapoarte ONU care sunt relevante în ceea ce privește dizabilitățile. Primul, este cel publicat de Secretarul General și se intitulează „Demnitate pentru Toți” menționând probleme legate de sănătatea mentală și de accesibilitate, iar al doilea raport este cel al Băncii Mondiale și se intitulează „Incluziunea contează”, raportul argumentând faptul că excluderea socială costă incredibil de mult.

În continuare s-a discutat participarea instituțiilor naționale pentru drepturile omului la Conferința Statelor Membre. Grupul de lucru a participat la această Conferință în 2011 în cadrul unui eveniment colateral al Comitetului Internațional de Coordonare a Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului (ICC) în care a prezentat rolul instituțiilor naționale în implementarea Convenției, iar în 2012 grupul de lucru a contribuit prin furnizare de date pentru cuvântul de deschidere al d-nei Diane Mulligan, membră pe atunci a Comitetului pentru Dizabilități.

S-a prezentat pe scurt decizia recentă a Comitetului ONU la Convenție (în conformitate cu procedura de comunicare a Protocolului Opțional) privind capacitatea juridică a Ungariei și dreptul de vot. Comitetul a făcut o serie de recomandări statului ungar cu privire la implementarea corectă a art. 12 și 19 din Convenție.

Evoluții recente la nivelul Consiliului Europei. Au fost prezentate și analizate o serie de decizii recente al Curții Europene a Drepturilor Omului, precum cauza Mikhaylenko împotriva Ucrainei, privind punerea sub tutelă a unei persoane cu dizabilități și posibilitatea contestării acesteia; cauza MS împotriva Croației, dreptul unei persoane de a se adresa justiției cu o plângere privind violența la adresa sa în condițiile în care tutorele nu a fost de acord să se adreseze justiției; cauza Cotlet împotriva României (2), despre un bărbat cu dizabilități intelectuale care a fost victima atacurilor colegilor din închisoarea unde își

ispășea condamnarea. Acesta nu a primit niciun sprijin de la autoritățile închisorii.

La nivelul Uniunii Europene și evoluțiile din domeniul dizabilității a fost prezentată Directiva din 2008 privind tratamentul egal cât și cazul Ring recent judecat de Curtea de Justiție a UE (C -335/11). Acest caz a demonstrat că o boală poate fi o dizabilitate și o reducere a orelor de program se poate face pentru un tratament rezonabil. Cu privire la dizabilitate ar trebui să fie avut în vedere o definiție flexibilă. Totodată, cazul Ring a reprezentat un pas înainte cerând ca legea europeană să fie interpretată în conformitate cu obligațiile asumate prin ratificarea Convenției Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, inclusiv prin înțelegerea definiției dizabilității.

Nu în ultimul rând în cadrul primei zi au fost analizate subiect ca: reuniunea dintre Comisia Europeană statele membre și instituțiile naționale ca mecanisme independente în baza art. 33.2; consultarea solicitată de Ombudsmanul European cu privire la rolul său ca parte a mecanismului de monitorizare stabilit la nivelul Uniunii Europene; reactualizarea poziției grupului de lucru în arhitectura structurilor UE privind monitorizarea independentă a Convenției.

În cea de a doua zi a întâlnirii, a fost prezentată activitatea Secretariatului Rețelei Europene a Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului. Principala temă a Rețelei este elaborarea unui plan strategic pentru cei 40 de membri ai săi. În acest scop Rețeaua va întreprinde o analiză a drepturilor omului în Europa în funcție de context și de condițiile specifice. Sondajul recent al membrilor, întreprins în acest scop, a înregistrat o rată de răspuns de 80%. Concluziile rezultate în urma sondajului vor fi prezentate la următoarea întâlnire pentru elaborarea planului strategic al rețelei, care va avea loc în perioada 13-15 noiembrie.

De asemenea, Secretariatul a oferit sprijin grupului de lucru pe tema migrației și azilului precum și grupului de lucru juridic. Se lucrează, totodată, la elaborarea declarației din partea grupului de lucru pe tema drepturilor persoanelor vârstnice. În iunie 2013 s-au făcut studii de caz în baza rapoartelor Spaniei, Germaniei și Greciei pentru alcătuirea unui raport care va fi realizat pentru Consiliul Europei de către Institutul German pentru Drepturile Omului.

Pe parcursul zilei au fost organizate două sesiuni, prima privind Protecția implementării Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu

Dizabilități, în care au fost prezentate studii de caz, bune practici și problemele ridicate de articolul 33.2 – mandatul „protecției”. Cea de a doua sesiune a avut ca temă: Jurisprudența Comitetului Convenției, astfel a fost analizată activitatea Comitetului și recomandările făcute cu privire la rapoartele de țară pe implementarea Convenției. S-a subliniat că există probleme cu traducerile din cauza lungimii textului, s-a discutat limita de pagini pentru rapoartele paralele și s-a precizat că

acestea trebuie să se concentreze pe evaluări ale situației naționale, pe progresele înregistrate și pe limitele existente. Din discuțiile purtate în cadrul grupului de lucru a reieșit lipsa unor îndrumări necesare pentru institutele naționale angrenate în procesul de raportare privind implementarea Convenției. S-a propus ca grupul de lucru privind Convenția să inițieze un dialog pe această temă cu Comitetul Convenției.

Marius Mocanu

MASĂ ROTUNDĂ PRIVIND DREPTURILE PERSOANELOR LGBT 28 OCTOMBRIE 2013

Pornind de la ideea că în multe state membre ale Uniunii Europene, lesbienele, homosexualii, bisexualii și transexualii se confruntă cu hărțuirea și discriminarea, cu prejudecățile, sau cu o percepție deformată în privința lor din partea comunității în care trăiesc, Institutul Român pentru Drepturile Omului a organizat, pe 28 octombrie 2013, o masă rotundă cu tema „Drepturile LGBT”, cu sprijinul Asociației pentru Națiunile unite din România (ANUROM) și al Asociației Clubul de la Cheia.

Cu acest prilej, au fost prezentate cercetările Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA) din ultimii cinci ani. Aceste cercetări arată că persoanele care aparțin categoriei LGBT se confruntă cu discriminarea în domeniile economice și sociale ale vieții, sunt vulnerabile la atacurile fizice și psihice și se autoexclud din societate din cauza fricii. Astfel, în 2012 93.000 de persoane LGBT au răspuns unui sondaj EU întreprins de FRA care a avut ca scop să descopere problemele zilnice care afectează viața acestor oameni. Acest sondaj a colectat date comparabile privind experiențele persoanelor din această categorie în privința delictelor comise din ură și a discriminării precum și din perspectiva nivelului de conștientizare a propriilor lor drepturi. Rezultatele finale ale acestui sondaj au fost prezentate în 2013, completate fiind și de o cercetare în rândul oficialităților și a furnizorilor de servicii din domeniul educației, sănătății sau din domeniul aplicării legislației, în vederea identificării barierelor existente care împiedică implementarea drepturilor acestor persoane.

S-a dezbătut și explicat faptul că la nivel global organismele din cadru ONU au inclus subiectul orientării sexuale și al identității de gen pe listele deschise discuțiilor privind discriminarea.

Persoanele LGBT și drepturile lor au constituit, de asemenea, un subiect de mare interes pe agenda celei de a 68-a Adunări Generale a ONU, subiect propus de organizația Femeile ONU (UN Women).

În Uniunea Europeană persoanele LGBT sunt protejate de legislația europeană împotriva discriminării doar în domeniul angajării în muncă. Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene interzice discriminarea bazată pe motive de orientare sexuală. Persoanele transsexuale sunt protejate de Carta în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Sondajul FRA este cel mai amplu studiu de acest fel care s-a întreprins până acum în UE. Peste 93.000 de persoane LGBT din 27 de state membre UE și Croația au participat completând întrebările. Rezultatele arată că multe persoane aparținând acestei categorii nu se pot manifesta liber în viața de zi cu zi. Mulți își ascund în mod deliberat orientarea și identitatea trăind în frică și izolare. Mulți au parte de discriminare și violență. Conform rezultatelor sondajului, aceste hărțuiri și persecuții s-au manifestat în diverse segmente ale vieții precum angajarea în muncă, educația, serviciile de sănătate, locuința ș.a. Multe dintre persoanele discriminate nu raportează incidentele la poliție sau la autoritățile competente.

Analiza rezultatelor raportului va oferi sprijin instituțiilor UE și statelor membre în procesul identificării problemelor majore cu care se confruntă persoanele din categoria LGBT, în vederea asigurării protecției drepturilor lor fundamentale.

La dezbaterile din cadrul mesei rotunde au participat ONG-uri, profesori, universitari, studenți și colaboratori ai IRDO.

Carmen Năstase

„DREPTURILE OMULUI – REALITĂȚI ȘI PERSPECTIVE”

În perioada 30 octombrie – 3 noiembrie 2013, s-a desfășurat la Cheia cea de a XIX-a ediție a Universității Internaționale a Drepturilor Omului cu tema „Drepturile omului – realități și perspective”, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Asociația pentru Națiunile Unite din România, Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță și Asociația Clubul de la Cheia „Victor Dan Zlătescu”, precum și cu concursul membrilor Institutului de drept european (ELI) ai Institutului internațional de drept de expresie și inspirație franceze (IDEF). Au participat reprezentanți ai Senatului, Camerei Deputaților, Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Muncii și Protecției Sociale și a Persoanelor Vârștnice, reprezentanți ai Secretariatului General al Guvernului, precum și ai societății civile.

Sesiunea ediției din acest an a fost dedicată împlinirii a 20 de ani de la Conferința Mondială de la Viena, 20 de ani de la aderarea României la Consiliul Europei, 10 ani de la revizuirea Constituției României precum și împlinirii a 6 ani de la adoptarea Cartei pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene.

Lucrările au fost deschise de către prof. univ. dr. Irina Moroianu Zlătescu, directorul Institutului Român pentru Drepturile Omului, care a subliniat importanța promovării și protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, evidențiind rolul Institutului Român pentru Drepturile Omului în promovarea idealurilor și principiilor ONU, punând accent pe evoluțiile recente în domeniul reglementărilor, mecanismelor și instituțiilor de drepturile omului. S-au menționat realizări esențiale în domeniul drepturilor omului, care au avut loc pe plan internațional în decursul celor 20 de ani de la Conferința Mondială de la Viena și de la elaborarea Planului de Acțiune.

Iar participanților li s-a sugerat să evidențieze bunele practici din activitatea pe care o desfășoară în domeniul drepturilor omului. După sesiunea de deschidere, lucrările s-au desfășurat în sesiuni plenare cu diferite tematici și au fost urmate de ateliere de lucru unde au avut loc ample dezbateri.

În cadrul sesiunii inaugurale cu tema „20 de ani de la Conferința Mondială a Drepturilor Omului de la Viena – realități și perspective”, moderată de prof.univ. dr. Irina Moroianu Zlătescu, raportorii

Florin Șaghi, ministru consilier în Ministerul Afacerilor Externe, prof.univ. dr.Raluca Miga Beșteliu, prof.univ. dr. Gheorghe Iancu, s-au referit în rapoartele prezentate și la importanța acestui moment pentru domeniul protecției și al promovării drepturilor omului. S-a evidențiat și implicarea activă a României în efortul comun al statelor pentru crearea Consiliului Drepturilor Omului, precum și în procesul de revizuire a funcționării acestuia, necesar promovării drepturilor omului într-un mod cât mai eficient posibil. În dezbaterile care au avut loc s-a subliniat semnificația deosebită a Conferinței Mondiale de la Viena și efectele sale benefice în domeniul protecției și al promovării drepturilor omului, atât prin prisma progreselor realizate în ultimii 20 ani, cum ar fi, de exemplu, cele privind drepturile femeilor, copiilor, ale persoanelor cu dizabilități, cât și prin dezvoltarea și perfectarea unui cadru legal care să permită sancționarea abuzurilor și a încălcărilor drepturilor omului.

În cadrul primei sesiuni consacrată temei „ONU - instrumente și mecanisme privind promovarea și protecția drepturilor omului”, moderată de prof.univ. dr. Irina Moroianu Zlătescu, s-au evidențiat evoluțiile recente în domeniul reglementărilor, mecanismelor și instituțiilor de drepturile omului, Tratatul de bază ale ONU în domeniul drepturilor omului, Convenția privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, precum și Protocolul Opțional la Convenția împotriva Torturii și a Pedepselor sau Tratamentelor Inumane sau degradante. Au prezentat rapoarte Florin Șaghi, ministru consilier MAE, prof. univ. dr. Raluca Miga Beșteliu, prof. univ. dr. Gheorghe Iancu, Anna Maria Cun, MMFPSPV, Bruce Adamson, reprezentant ICC Geneva.

Cea de-a doua sesiune, având ca temă „Rolul structurilor naționale în promovarea și protecția drepturilor omului”, moderată de prof. univ. dr. Gheorghe Iancu, a prilejuit o amplă incursiune în problematica abordată prin rapoartele susținute de către lect. univ. Claudiu Ignat, asist. univ. Marian Petruț Tudorașcu, asist. univ. Claudia Brânzan Ignat, de către cercetătorii științifici Gaspar Istvan, Olivia Florescu și de către Alexandru Jianu, ANFP.

O sesiune distinctă a fost dedicată temei „Rapoarte elaborate de instituțiile naționale pentru

drepturile omului”, moderată de prof. univ. dr. Raluca Miga Beșteliu, unde raportorii cercet. șt. Mihaela Scarlat, Ana Maria Beșteliu și cercet. șt. Elena Marinică au prezentat rapoarte ale instituțiilor naționale pentru drepturile omului.

În secțiunea cu tema „Convenția Europeană a Drepturilor Omului – elemente de noutate și reformă”, moderată de prof.univ. dr. Irina Moroianu Zlătescu, raportorii, cercet. șt. Adrian Dumitru Solomon, Marius Mocanu, redactor șef IRDO, Alvera Cojocărescu, SGG, s-au referit la Reforma Curții Europene a Drepturilor Omului de la Izmir la Brighton, Eficientizarea activității Curții prin prisma noului Protocol nr.15, Protocolul 16 și Executarea hotărârilor CEDO la nivel național.

„Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene din perspectiva programului 2013-2017 al Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA)” a constituit tema altei secțiuni plene în care raportorii, Adrian Bulgaru, șef sector formare IRDO, Mihaela Scarlat, Daniela Albu, Claudia Kosina, cercetători științifici IRDO, Ana Maria Beșteliu, cercetător științific ADO SAH ROM, Elena Stancea și Carmen Năstase, cercetători științifici, au prezentat rapoarte care au abordat teme ca: „Evoluția drepturilor fundamentale în UE din perspectiva Raportului FRA pe anul 2012”, „Uniunea Europeană și integrarea populației roma”, „Discriminarea”, „Drepturile persoanelor cu dizabilități”, „Libertatea de mișcare drept fundamental al cetățenilor europeni”, „Drepturile copilului”, „Protecția și integritatea migranților, aspecte privind acordarea vizelor și azilului”.

În sesiunea a III-a având ca temă „Eficiența și echitatea justiției – standarde europene”, moderată de prof.univ. dr. Gheorghe Iancu, raportorii prof. univ. dr. Monna Lisa Belu Magdo, membru IDEF, conf.univ. dr. Mihaela Fodor, av. Eugenia Crângariu, CRJ, lect. univ. dr. Constantina Sava, dr. Norica Nicolai, WRGE, s-au referit la „Standarde și garanții în aplicarea dreptului de acces la justiție în Uniunea Europeană”, „10 ani de la revizuirea Constituției. Standarde și garanții în aplicarea dreptului de acces la justiție în România”, „Aspecte privind noul Cod de procedură civilă și respectarea

drepturilor omului”, „Ministerul Public și garantarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”.

În ultima sesiune plenară cu tema „Educația pentru drepturile omului. Perspective”, moderată de prof. univ. dr. Magda Jianu, raportorii prof. univ. dr. Gheorghe Bârlea, Nicole Păun, Romani CRISS, dr. Octavian Popescu, prof. univ. dr. Mircea Aurel Niță, SNSPA, lect. univ. Mariana Dumitru, dr. Marius Kosina, Petru Emanuel Zlătescu, ANUROM, Gabriela Fodor, INM și Eugenie Lechner, HURIDOCS, au subliniat în comunicările lor rolul educației în promovarea și protecția drepturilor omului, cultivarea respectului pentru valorile comune, rolul educației ca mijloc de prevenire a intoleranței, importanța dreptului la informare în domeniul sănătății, precum și demersurile educaționale ce trebuie întreprinse pentru a spori forța actului educativ pentru demnitate umană.

În cadrul manifestărilor a fost organizată și o expoziție de carte cuprinzând o paletă variată de volume recente apărute sub egida IRDO. În avanpremieră la Ziua Internațională Împotriva Fascismului și Antisemitismului expoziția de carte a expus și afișele campaniei europene împotriva rasismului intitulată ”Opriti Ura!”, cu scopul de a informa cât mai multă lume cu privire la motivele și obiectivele acestei campanii și de a conștientiza opinia publică privind potențialul pericol al proliferării unor mesaje rasiste și xenofobe prin intermediul internetului și al rețelelor de socializare.

Cea de-a XIX –a ediție a Universității Internaționale a Drepturilor Omului, la care au participat experți, reprezentanți ai unor instituții guvernamentale, cercetători, cadre didactice universitare, magistrați, doctoranzi și masteranzi, reprezentanți ai unor organizații guvernamentale interne și internaționale, s-a încheiat cu evaluarea cursurilor, propuneri și recomandări precum și cu înmânarea atestatelor și diplomelor de participare.

Gheorghe Pârvan

ÎNTÂLNIRE DE LUCRU PRIVIND ELABORAREA STRATEGIEI DE FUNȚIONARE A REȚELEI EUROPENE A INSTITUȚIILOR NAȚIONALE PENTRU DREPTURILE OMULUI 13-15 NOIEMBRIE 2013

În perioada 13-15 noiembrie, Institutul Român pentru Drepturile Omului a participat la întâlnirea de lucru asupra elaborării strategiei de funcționare a Rețelei Europene a Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului.

Evenimentul a reunit reprezentanți a institutelor și comisiilor de drepturile omului, precum și ombudsmani din peste 50 de țări alături de reprezentanți ai Biroului pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului din cadrul Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE).

Întâlnirea a avut ca principal obiectiv elaborarea și adoptarea viitoarei strategii a rețelei europene de instituții naționale. Documentul supus dezbaterilor pornește de la ideea că „oamenii trebuie să beneficieze de drepturile omului în mod universal pe întreg teritoriul Europei”, fiind urmărită „sprijinirea și consolidarea Rețelei Europene a Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului în conformitate cu principiile de la Paris”. Scopul rețelei este în primul rând acela de a fi în slujba drepturilor omului, precum și să sprijine instituțiile naționale pentru drepturile omului din Europa să implementeze în mod eficient respectarea drepturilor omului, să ajute la creșterea capacității instituțiilor naționale pentru drepturile omului în protejarea și promovarea tuturor drepturilor și libertăților. Rețeaua își propune să sprijine aderarea în cadrul ei a tuturor membrilor societății care sunt implicați în protejarea și promovarea drepturilor omului. Ca urmare a unor ample dezbateri din cadrul grupurilor de lucru, la finalul întâlnirii, aceste propuneri s-au reformulat și adăugit, după cum se va vedea în partea dedicată încheierii lucrărilor.

În carul evenimentului o secțiune a fost dedicată analizei rezultatelor raportului privind calitatea de membru în elaborarea planului strategic al rețelei. Astfel, s-a menționat că peste 80% din membri au răspuns sondajului (din peste 33 de țări) printre care și România.

Ideile de bază care s-au desprins din răspunsurile membrilor au fost următoarele:

- necesitatea unei mai bune comunicări și mai ales accesibilitatea la informații centralizate;

- operativitate îmbunătățită a secretariatului care a funcționat până acum cu o singură persoană;
- necesitatea unor întâlniri frecvente;
- posibilitatea de traducere/interpretare pentru o parte din membri;
- mai mare participare a membrilor în luarea deciziilor.

Sondajul a putut scoate în evidență elemente pozitive generate de existența unei rețele europene. Astfel, sunt considerate avantaje: apartenența ca membri la rețea, expertiza precum și diversitatea instituțiilor naționale pentru drepturile omului; moștenirea valoroasă a muncii întreprinse în trecut de către aceste instituții; posibilitatea existenței unei „voci” regionale care dovedește o înțelegere a Europei dintr-o perspectivă mai largă, o voce care prin unire și coerență devine mai puternică și capătă mai multă legitimitate; existența unui Secretariat permanent, la Bruxelles.

Totodată, activitatea în cadrul rețelei poate fi îngreunată de existența unor resurse limitate atât în ceea ce privește Secretariatul cât și instituțiile naționale membre, ceea ce ar putea conduce la o lipsă de participare din partea acestora din urmă; diversitatea membrilor (diferite mandate, diferite limbi – asupra acestui punct s-a dezbătut subliniindu-se că este un punct slab care poate fi transformat într-un punct forte – diversitatea având avantajele ei specifice); o comunicare insuficientă între membri și lipsa unui website al rețelei; capacitate instituțională limitată, necesitatea desemnării unor funcții și roluri clare.

Existența unei Rețele europene a instituțiilor naționale pentru drepturile omului reprezintă posibilitatea unei influențe și a unui angajament la nivel internațional, precum și a unei luări comune de poziție în privința protejării drepturilor omului în regiune; colaborarea dintre membri și sprijinul reciproc, schimbul de informații, experiență și bune practici, proiecte comune. Totodată, poate sprijini instituțiile naționale membre pentru dobândirea unei capacități sporite și a unei mai mari vizibilități; noul Secretariat permanent va fi capabil în a atrage fonduri și își va însuși din experiența

altor rețele asigurând, de asemenea, o comunicare sporită, pentru o mai mare vizibilitate.

Nu în ultimul rând sunt avute în vedere și eventualele riscuri, precum: fondurile limitate atât pentru Secretariat cât și pentru membri în contextul în care criza economică afectează și climatul drepturilor omului în ansamblu; diversitatea membrilor care poate avea impact asupra includerii anumitor membri și asupra obiectivelor Rețelei; neparticiparea multor membri, ceea ce afectează eficiența Rețelei; replicarea activităților sau riscul unor activități identice cu cele ale altor rețele deja existente, precum și speranțele și așteptările prea mari, care ar putea avea ca rezultat pierderea încrederii.

Cele mai frecvente răspunsuri în cadrul sondajului au făcut referire la valoarea și rolul pe care Rețeaua ar trebui să o aibă în ceea ce privește: respectarea standardelor internaționale în domeniul drepturilor omului, transparență, cooperare, responsabilitate, participare și nediscriminare. Majoritatea membrilor intervievați au menționat importanța independenței Rețelei.

S-a precizat că toți cei care au răspuns acestui sondaj au oferit o mare bogăție de informații cu privire la felul în care se așteaptă ca această Rețea să funcționeze în viitor. Rezultatele sondajului vor contribui și la o amplă documentare privind activitatea de până acum a tuturor instituțiilor naționale pentru drepturile omului care au răspuns chestionarului, precum și la luarea în considerare a tuturor propunerilor care pot contribui la ulterioara dezvoltare și consolidare a Rețelei.

S-a menționat și necesitatea ca Planul Strategic al Rețelei să rămână realist și axat pe priorități, deși aceste priorități se vor schimba pe parcursul implementării Planului Strategic de funcționare a Rețelei.

A urmat o discuție pe grupuri de lucru cu tema înființării Academiei de Vară OSCE/ODIHR cu scopul de a sprijini dezvoltarea capacității instituțiilor naționale pentru drepturile omului prin schimbul de experiență și de informații privind bunele practici. S-a discutat despre participarea și pregătirea personalului din instituții naționale atât în rol de formatori cât și în rol de cursanți, despre contribuția pe care instituțiile naționale pentru drepturile omului o pot aduce punând la dispoziție atât resurse cât și expertiză.

În cea de a doua zi a întâlnirii, un subiect de mare interes a fost și cel al acreditării instituțiilor naționale pentru drepturile omului, răspunzându-se

întrebărilor diverse legate de procedurile privind acreditarea sau schimbarea nivelului acesteia. S-a dezbătut asupra modalităților și posibilităților reglementări prin care Rețeaua poate face afirmații în numele tuturor institutelor. Au urmat grupuri de lucru pe următoarele teme: comunicarea internă și necesitatea înființării unui website; comunicarea externă, reprezentare, declarații ale rețelei privind politicile și strategiile acesteia, evenimente, comunicate de presă; alcătuirea și funcționarea grupurilor de lucru din cadrul rețelei pe tematici; colaborarea cu Comitetul Internațional de Coordonare a Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului (ICC) și cu alte rețele regionale precum și cu organisme ONU, Consiliul European, Uniunea Europeană și OSCE/ODIHR.

În cea de a treia zi s-au discutat prioritățile rețelei pentru primul an de funcționare și s-a adoptat planul strategic rezultat ca urmare a concluziilor dezbaterilor din primele două zile. Astfel, s-a ajuns la concluzia comună că viziunea a fost formulată în așa fel încât să reflecte pe deplin necesitatea și rațiunea de a fi a Rețelei, în timp ce misiunea trebuie exprimată mai precis. Ca urmare, s-a optat de comun acord pentru formularea finală a acesteia după cum urmează: „Sprijinirea și consolidarea Rețelei Europene a Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului care trebuie să protejeze și să promoveze drepturile omului conform Principiilor de la Paris”.

Rețeaua trebuie să vină în sprijinul și să fie în serviciul instituțiilor naționale pentru drepturile omului din Europa, să implementeze în mod eficient respectarea drepturilor omului, să sprijine toți membrii societății care sunt implicați în protejarea și respectarea drepturilor omului.

În încheierea lucrărilor, s-a adoptat planul operațional de acțiune pentru anul 2014 având ca obiective imediate: sprijinirea dezvoltării capacității Rețelei Europene a Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului; declanșarea unei campanii de strângere de fonduri; sprijinirea acestor instituții pentru obținerea acreditării de la ICC și sprijinirea înființării unor instituții naționale pentru drepturile omului acolo unde acestea nu există încă.

S-a subliniat necesitatea de a sprijini înființarea Academiei de vară precum și încurajarea activității Grupurilor de Lucru ale Rețelei prin facilitarea participării directe a membrilor rețelei în procese și instituții regionale.

O importantă activitate ce îi revine Rețelei

pentru anul 2014 este și inițierea unui dialog cu ICC în sprijinul activităților și proceselor ONU – poate chiar elaborarea unui eventual Memorandum de Acord.

Secretariatul s-a angajat să informeze membrii

Rețelei în mod sistematic, cu sprijinul ICC dar și prin intermediul website-ului care va fi creat în viitorul apropiat.

Daniela Albu

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A DREPTURILOR COPILULUI 20 NOIEMBRIE

În urmă cu 23 de ani, 20 noiembrie a fost declarată Ziua Internațională a Drepturilor Copilului. De atunci, ea se sărbătorește în fiecare an prin diferite acțiuni menite să atragă atenția asupra drepturilor de care trebuie să beneficieze fiecare copil. La 20 noiembrie 1989 Adunarea Generală a Națiunilor Unite a adoptat Convenția Drepturilor Copilului, care cuprinde întregul spectru al drepturilor omului – civile, politice, economice, sociale și culturale și prevede o dezvoltare completă a potențialului copilului, într-o atmosferă de libertate, demnitate și justiție. Conform prevederilor Convenției, copilul trebuie tratat cu respect, iar statul este obligat să îi asigure cele mai bune condiții de dezvoltare, să respecte drepturile copilului și normele de protecția copilului.

România a fost printre primele state care au ratificat Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului, în anul imediat următor adoptării sale în cadrul Națiunilor Unite, prin Legea nr.18 din 28 septembrie 1990.

Cu această ocazie Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Liga română pentru apărarea drepturilor copilului și tânărului și Asociația Clubul de la Cheia a organizat o masă rotundă cu tema „Și noi avem drepturi”, care și-a propus conștientizarea comunității locale și a opiniei publice cu privire la problematica respectării drepturilor copiilor.

În lucrările prezentate precum și în dezbaterile care au avut loc s-a evidențiat evoluția parcursă de România în domeniul respectării și promovării drepturilor copilului, precum și identificarea de soluții la provocările cu care încă ne confruntăm. Se impune, totodată, tragerea la răspundere disciplinara, civila și penala a celor care se fac vinovați de încălcarea grava a legislației în vigoare privind protecția copilului și de ignorarea interesului superior al copiilor traumatizați de cadrul didactic.

Violența împotriva copiilor, abuzurile și neglijarea sunt fapte inacceptabile, care trebuie sancționate de lege, autorități dar mai ales trebuie sancționate de societate, în ansamblu, în așa fel încât de fiecare dată să încercăm să fim mai buni decât până acum.

În România autoritățile publice, organismele private autorizate, precum și persoanele fizice și persoanele juridice responsabile de protecția copilului sunt obligate să respecte și să garanteze drepturile copilului stabilite prin Constituție și lege, în concordanță cu prevederile Convenției Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea nr.18/1990, republicată, și ale celorlalte acte internaționale în materie, la care România este parte. România are astăzi o legislație care interzice lovirea copiilor de către profesori și abuzul psiho-emotional asupra minorilor și totuși studiile și statisticile ne arată că mai este încă mult până această legislație va fi pusă în practică. Copiii cu dizabilități și nevoi speciale de educație sunt mai susceptibili de a fi victime ale violenței, iar cei care au nevoie de o atenție specială pot fi, de asemenea, tentați să-și rezolve problemele recurgând la violență.

Cazurile extreme, cum sunt uciderea copiilor de către copii sau sinuciderea elevilor care nu mai pot îndura abuzurile, sunt dovezi că violența poate avea consecințe tragice, dacă ea nu este combătută la timp.

În concluzie, rolul familiei, al părinților, al atmosferei familiale și al educației pe care o primesc copiii acasă, dar și la cea pe care o primesc copiii în grădinițe, în școli, în licee și în universități constituie piloni fundamentali fără de care nu se poate progresa în domeniul drepturilor copilului și a normelor de protecție a copilului.

Olivia Florescu

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI 3 DECEMBRIE

Institutul Român pentru Drepturile Omului (IRDO), mecanism independent de monitorizare a implementării Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, a organizat o dezbatere cu prilejul Zilei internaționale a persoanelor cu dizabilități. La eveniment fiind prezenți reprezentanți ai unor instituții guvernamentale și neguvernamentale, cadre universitare, cercetători, precum și studenți.

În deschidere s-a prezentat istoricul și semnificația acestei zilei, procesul de redactare, adoptare și importanța Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități. Fiind amintit că potrivit Convenției dizabilitatea este un concept în evoluție și că acesta rezultă din interacțiunea dintre persoanele cu deficiențe și barierele de atitudine și de mediu care împiedică participarea lor deplină și efectivă în societate în condiții de egalitate cu ceilalți.

Discuțiile au avut în vedere aspecte privind nediscriminarea persoanelor cu dizabilități cât și dreptul acestora la viață independentă. Astfel, s-a subliniat că pentru a se realiza aceste drepturi este nevoie de mai multe servicii de asistență și suport, de servicii multidisciplinare, integrate și accesibile, bine reglementate care să permită persoanelor cu dizabilități o viață independentă, să participe la viața economică, socială și culturală a comunităților lor. Toate acestea nu se pot realiza fără efectuarea unor cercetări științifice aprofundate în domeniu. Cercetarea este esențială pentru creșterea înțelegerii la nivel public a problemelor legate de dizabilitate. Studiile de cercetare ar trebui orientate spre: calitatea vieții și

bunăstarea persoanelor cu dizabilități; programe și standarde de accesibilitate, design universal și adaptare rezonabilă, costul dizabilității etc.

În cadrul lucrărilor a fost prezentat și studiul „Evoluția protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități în România”, raport realizat de Institutul Român pentru Drepturile Omului ca mecanism independent de monitorizare potrivit art. 33.2 din Convenție. Studiul și-a propus să ofere o primă imagine asupra modului în care sunt respectate drepturile persoanelor cu dizabilități în România. Astfel, s-a procedat la o analiză obiectivă a modului în care prevederile Convenției ONU sunt reflectate în legislația din România, dar și a modului în care acestea sunt respectate, potrivit unor cercetări proprii, investigații ale unor ONG-uri, date puse la dispoziție de unele instituții.

În urma dezbaterilor s-a evidențiat faptul că este necesară elaborarea și aplicarea cu consecvență a unor metodologii pentru colectarea datelor cu privire la persoanele cu dizabilități. În acest sens, datele trebuie să fie standardizate astfel încât, să asigure atât monitorizarea progresului politicilor cu privire la dizabilități cât și punerea în practică la nivel național a Convenției.

Totodată s-a subliniat importanța creșterii gradului de conștientizare și înțelegere a dizabilității. Guvernul, organizațiile neguvernamentale, cu implicarea presei, trebuie să aibă în vedere desfășurarea de campanii care să aibă drept obiectiv schimbarea atitudinilor.

Petru Emanuel Zlătescu

ZIUA DREPTURILOR OMULUI 10 DECEMBRIE 2013

Cu prilejul 65 de ani de la proclamarea de către Adunarea Generală a ONU a Declarației Universale a Drepturilor Omului și a împlinirii a 20 de ani de la Conferința de la Viena, sub deviza ONU „20 de ani de muncă pentru drepturile voastre” Institutul Român pentru Drepturile Omului a organizat și a participat la o serie de manifestări la nivel înalt, dedicate zilei de 10 decembrie, Ziua Drepturilor Omului.

Pe data de 9 decembrie, 2013 a avut loc la Constanța conferința națională sub titlul „20 de ani de muncă pentru drepturile voastre”. Conferința a fost organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului și de Universitatea „Ovidius” din Constanța în parteneriat cu Centrul de Studii și Cercetări Religioase și Juridico-Canonice al Facultății de Teologie, Centrul de Studii privind drepturile omului și discriminare din cadrul

Facultății de Drept și Științe Administrative a Universității „Ovidius” din Constanța, precum și cu concursul Asociației Științifice de Dreptul Proprietății Intelectuale, Asociației pentru Națiunile Unite din România (ANUROM), Clubului de la Cheia „Victor Dan Zlătescu”, Asociației Române pentru Drepturile Persoanelor Vârstnice, Family Forum, Asociației Române pentru Libertate Personală și Demnitate Uman și al Asociației Române pentru un Mediu Sănătos.

În cadrul lucrărilor în plen au fost prezentate comunicări de către I.P.S Teodosie Petrescu, Prorector al Universității „Ovidius” din Constanța, prof. univ. dr. Irina Moroianu Zlătescu, Director al Institutului Român pentru Drepturile Omului, care a subliniat că „se împlinesc 65 de ani de când la 10 decembrie 1948 a fost adoptată Declarația Universală a Drepturilor Omului iar această dată a intrat de atunci în istorie”. Au mai luat cuvântul conf. univ. Bogdan Moise, decanul Facultății de Teologie al Universității „Ovidius”, conf. univ. dr. Constantin Anechitoae de la Facultatea de Drept și Științe Administrative a Universității „Ovidius”, dr. Adrian Bulgaru, șef sector formare IRDO, prof. univ. dr. Nechita Runcan, Facultatea de Teologie a Universității „Ovidius” ș.a.

Lucrările în plen au fost urmate de dezbateri pe teme expuse. Conferința a continuat cu lucrările pe secțiuni desfășurate în două sesiuni care au avut ca teme: Drepturile omului în context internațional și național - moderator lect. univ. dr. Mariana Radu și Dreptul de proprietate intelectuală ca drept al omului – moderator conf. univ. dr. Constantin Anechitoae.

Cu ocazia conferinței a fost organizată o expoziție de carte și au avut loc lansările următoarelor volume: „Constitutional Law in Romania”, Ed. Wolters Kluwer, 2013, autor Irina Moroianu Zlătescu, „Standarde și măsuri la nivel național și european privind protecția internațională în domeniul azilului”, Ed. ProUniversitaria 2013, autor Adrian Bulgaru, „Dimensiunea spirituală a drepturilor omului”, Ed. IRDO 2013. Au urmat concluziile Conferinței și înmânarea diplomelor de participare.

În ziua de 10 decembrie a avut loc Simpozionul cu participare internațională „20 de ani de muncă pentru drepturile voastre” desfășurat în Sala Drepturilor Omului, a Camerei Deputaților, Parlamentul României. Simpozionul a fost organizat de către Comisia pentru drepturile

omului, Culte și problemele minorităților naționale împreună cu Institutul Român pentru Drepturile Omului.

Acest simpozion s-a desfășurat în Sala Drepturilor Omului care a fost denumită astfel din inițiativa IRDO, cu ocazia desfășurării Colocviului internațional din 15-17 martie 1993 de la București, organizat de către Institutul Român pentru Drepturile Omului în pregătirea Conferinței Mondiale a Drepturilor Omului de la Geneva, 19-30 aprilie 1993. Declarația finală a acestui Colocviu cu tema „Reforma instituțiilor internaționale pentru protecția drepturilor omului” a fost recunoscută și considerată drept document oficial ONU prin Rezoluția Adunării Generale a ONU A/CONF.157/PC/42/Add.8, 27 aprilie 1993, iar Colocviul a fost recunoscut de către comitetul pregător ca fiind o reuniune satelit a Conferinței Internaționale de la Geneva. Trebuie menționat că tot în 1993, prin rezoluția AG 1993/73 din martie 1993, Comisia ONU pentru Drepturile Omului a scos România din categoria țărilor care trebuiau să prezinte un raport anual privind respectarea drepturilor omului. Din martie 1993 România a trecut în categoria de „furnizor de servicii consultative în domeniul drepturilor omului” iar Institutului Român pentru Drepturile Omului i s-a recunoscut eficiența cu care implementează Acordul din 1991 semnat de Guvernul României cu Centrul ONU pentru Drepturile Omului.

Simpozionul din 10 decembrie s-a deschis cu un moment de reculegere în memoriam Nelson Mandela după care au urmat prezentarea mesajului Președintelui Camerei Deputaților Valeriu Zgonea, cuvântul de deschidere al deputatului Nicolae Păun, Președintele Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților. În continuare, prof. univ. dr. Irina Moroianu Zlătescu s-a referit la importanța zilei de 10 decembrie precizând că se aniversază 65 de ani de la adoptarea în 1948 de către Adunarea Generală a ONU a Declarației Universale a Drepturilor Omului și 47 de ani de la adoptarea în 1966 a pactului internațional privind drepturile economice sociale și culturale și a pactului internațional privind drepturile civile și politice. „Deci nu este un secret pentru nimeni faptul că multe rezoluții și decizii importante, adoptate de organismele ONU, în special de Adunarea Generală și Consiliul de Securitate, au ca bază de acțiune documentele ce alcătuiesc Carta Internațională a Drepturilor Omului”. Domnul Florin Saghi, ministru consilier,

Ministerul Afacerilor Externe și vice-președinte ANUROM a prezentat mesajul Secretarului General ONU Ban Ki-moon cu prilejul Zilei Drepturilor Omului și mesajul Înaltului Comisar pentru Drepturile Omului, Navi Pillay. La importanța zilei de 10 decembrie s-au referit și doamna deputat Tamara Dorina Ciofu, vicepreședintă a Comisiei pentru drepturile omului și Președintă a Subcomisiei pentru egalitate de tratament și nediscriminare, și domnul senator Toni Greblă.

Au mai luat cuvântul Istvan Gaspar, lector univ. dr. Marcela Stoica, consilieri Camera Deputaților, senatoarea Cristiana Anghel, deputat Mircea Lubanovici, Ionel Oprea, Adjunct Avocatul Poporului, prof. univ. dr. Gheorghe Iancu, fost Avocat al Poporului, prof. univ. dr. Ionel Olteanu, fost consul al României la Consiliul Europei.

Printre vorbitorii care au prezentat probleme specifice legate de drepturile omului, precum și problemele cu care se confruntă specialiștii în domeniu s-au mai numărat și reprezentanți ai ministerelor, ai instituțiilor naționale printre care și membrii ai IRDO, ai mediului universitar, reprezentanți și membrii ai unor ONG-uri și ai societății civile, după cum urmează: Adrian Dumitru Solomon, Ministerul Justiției, Marian Tudoran, Baroul București prof. univ. dr. Magda Jianu, Director Ministerul Educației, prof. univ. dr. Marian Dumitru, Universitatea Ecologică, lector univ. Florica Brașoveanu, Ana Maria Neagoe, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârștnice, Vasile Daniel, Președinte Agenția Națională pentru Romi, prof. univ. dr. Aurel Mircea Niță, SNSPA, Mircea Ciocan, SANITAS, Radu Serghie, Francisc Simon, ONPHR, Marius Mocanu, Adrian Bulgaru, Olivia Florescu, Mihaela Scarlat, Daniela Albu, Carmen Năstase.

Simpozionul s-a axat pe două teme fundamentale, expuse în cadrul a două paneluri de lucru: „Rolul ONU în promovarea și apărarea drepturilor Omului. Documente Fundamentale” și „Spațiul European al Drepturilor Omului. Aspecte și instrumente juridice privind reglementarea drepturilor și libertăților fundamentale”.

Domnul deputat Dorel Gheorghe Căprar a prezentat propunerea făcută Biroului permanent al Camerei Deputaților de către Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale privind constituirea sub înaltul patronaj al Președintelui Camerei Deputaților a „grupului

parlamentar de lucru pentru combaterea infracțiunilor motivate de ură”. Propunerea a avut ca punct de plecare participarea la Conferința anuală de la Vilnius din 12-13 noiembrie 2013 privind drepturile fundamentale, organizată de către Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA) în cooperare cu președinția lituaniană a Consiliului UE. În cadrul întâlnirii de lucru a reprezentanților parlamentelor naționale cu directorul FRA, domnul Morten Kjareum și a discuțiilor bilaterale, s-a pus accentul pe îmbunătățirea legislației europene în ceea ce privește combaterea, prevenirea și sancționarea crimelor comise din ură.

Înființarea acestui grup parlamentar este cu atât mai necesară cu cât la nivelul Uniunii Europene, la începutul anului 2014, va avea loc o revizuire a cadrului legislativ în domeniul discriminării și a xenofobiei.

Această propunere vine într-un context în care trebuie ținut cont de faptul că în anul 2014 vor avea loc alegeri europene și dată fiind recrudescența ideologiilor totalitariste în spațiul european, este necesar ca acest grup parlamentar nou propus să elaboreze mecanisme de combatere și prevenire a crimelor din ură precum și strategii de contracarare a mesajelor xenofobe. În cadrul acestui grup de lucru s-a propus lansarea manifestului „NU crimelor din ură !” precum și elaborarea de către grup a unui catalog al infracțiunilor și crimelor comise din ură în spațiul românesc.

Au urmat puncte de vedere prezentate de membrii comisiei pentru drepturile omului, de către reprezentanți ai mediului academic și ai specialiștilor din domeniul drepturilor omului precum și de către reprezentanți ai societății civile.

Concluziile finale ale simpozionului au fost prezentate de către prof. univ. Irina Zlătescu, deputat Tamara Dorina Ciofu și deputat Dorel Gheorghe Căprar.

A urmat în aceeași zi la Senat, tot cu prilejul Zilei Drepturilor Omului, o dezbatere intitulată „Eficientizarea monitorizării de către instituțiile naționale a respectării drepturilor omului în România” organizată de Comisia pentru drepturile omului, culte și minorități. Institutul Român pentru Drepturile Omului a participat la această dezbatere în calitatea sa de institut național în domeniul drepturilor omului.

D-na senator Rozalia-Ibolya Biro, Președinta Comisiei pentru drepturile omului și minorități a

deschis dezbateră, urmată de Csaba Ferenc, președintele Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Domnul Vasile Dâncu, Președintele Institutului Român pentru Evaluare și Strategie a prezentat un Raport de cercetare intitulat „Percepții și atitudini privind discriminarea, 2013”.

A urmat prezentarea de către senatoarea Rozalia-Ibolya Biro a unui raport sintetic al organismelor și institutelor naționale din domeniul drepturilor omului privind monitorizarea respectării drepturilor omului de către institutele naționale. Acest raport a sintetizat date oferite de către ministerul justiției, ministerul muncii, familiei și protecției sociale a persoanelor vârstnice, Avocatul Poporului, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Institutul Român pentru Drepturile Omului, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Public.

Raportul a cuprins și informațiile furnizate de către Institutul Român pentru Drepturile Omului cu privire la monitorizarea respectării drepturilor omului. În acest context s-a subliniat faptul că IRDO este și mecanism independent pentru promovarea, protejarea și monitorizarea implementării Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități (art. 33 punctul 2 al Convenției). De asemenea, la cererea unor organisme internaționale, IRDO a elaborat o serie de rapoarte precum: Raportul privind drepturile femeilor în România (OSCE-ODHIR, 2012), Raportul privind drepturile copilului, promovarea și protejarea acestor drepturi în România (AFCHDH, 2009) și Raportul APCE t 2013 privind protejarea și promovarea drepturilor persoanelor vârstnice în România (REIDO, Consiliul Europei 2013). IRDO a mai elaborat rapoarte privind protejarea drepturilor fundamentale în procese penale (Congresul AIDC, 2008), precum și rapoarte privind drepturile solicitanților de azil, ale migranților și refugiaților din România (Congresul AIDC 2013).

În continuare a avut loc o dezbateră amplă atât asupra Raportului de cercetare 2013 „Percepții și atitudini privind discriminarea”, cât și asupra prezentării sintetice a rapoartelor instituțiilor și organismelor naționale privind monitorizarea respectării drepturilor omului.

Concluziile care au urmat privind eficientizarea monitorizării drepturilor omului au ținut seama de scrisoarea adresată președintelui Senatului de către Rene van der Linden, președinte al Adunării

Parlamentare a Consiliului Europei. Prin această scrisoare li se adresa parlamentelor naționale invitația de a-și crea un mecanism de control asupra aplicării deciziilor Curții de la Strasbourg.

De asemenea, având în vedere că în anul 2009 a fost adoptată Legea nr. 109 din 14 aprilie pentru ratificarea Protocolului opțional adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, iar termenul stabilit inițial pentru înființarea și funcționarea unui mecanism național până la data de 14 iulie 2012 a fost depășit, iar statul roman a cerut suplimentarea acestui termen cu trei ani pentru a îndeplini această datorie, Mecanismul Național de monitorizare a respectării drepturilor omului ar trebui să fie pe deplin funcțional până în luna noiembrie 2014.

Astfel, în încheierea dezbaterii, ca urmare a informațiilor furnizate de către organismele naționale și instituțiile care activează în domeniul drepturilor omului, precum și a necesității înființării unui mecanism național de monitorizare a respectării drepturilor omului, Comisia pentru drepturile omului, culte și minorități a concluzionat că: sunt necesare măsuri concrete pentru eficientizarea monitorizării respectării drepturilor omului în instituțiile publice; este nevoie de crearea unui cadru legislativ coerent aplicabil tuturor instituțiilor care au atribuții în materia respectării drepturilor omului; pentru reducerea semnificativă a situațiilor de încălcare a drepturilor omului, trebuie implementată o analiză periodică a acestor demersuri, precum și centralizarea datelor astfel obținute; trebuie avută în vedere și publicitatea periodică a acestor activități prin mass-media, precum și colaborarea interinstituțională și cu organisme nonguvernamentale specializate în apărarea drepturilor omului.

Pentru a celebra Ziua Drepturilor Omului, o amplă campanie de conștientizare a drepturilor omului intitulată „Scrisoare către trecători” s-a desfășurat la București, Pitești și Argeș. Campania însoțită și de un concurs pentru elevi a fost organizată cu sprijinul Institutului Român pentru Drepturile Omului, Colegiului Național „Vlaicu Vodă” Curtea de Argeș, Colegiului Național „Golescu din Pitești și al unui mare număr de licee din București.

Sub îndrumarea profesorilor lor, elevii au pregătit scrisori emoționante prin care pledau pentru respectarea drepturilor omului, care

reprezintă o victorie a rațiunii și demnității umane, precum și condiția de bază pentru libertate, dreptate și pace în lumea întreagă.

Însoțiți de profesori, de Coordonatorul național ASPnet al Comisiei Naționale Române pentru UNESCO, de reprezentanți ai IRDO și de voluntari ai Asociației pentru Dialog, elevii au înmănat scrisori trecătorilor pentru a-i informa pe aceștia cu privire la drepturile lor și pentru a-i invita să respecte drepturile celorlalți. Menționăm câteva dintre ideile exprimate în aceste scrisori: „Drepturile tale încetează acolo unde încep drepturile celorlalți”, „Exist, gândesc, am un suflet, de ce ești tu diferit de mine? De aceea, te rog respectuos să îmi respecti drepturile mele, care sunt și ale tale”.

Marele număr de participanți și discuțiile dintre elevi și oameni aparținând tuturor categoriilor sociale cărora aceștia le-au înmănat scrisorile, au contribuit la succesul acestei originale campanii de

informare și conștientizare. Campania poate fi considerată o acțiune de succes și un exemplu de bune practici în domeniul educației populației pentru drepturile omului.

În cadrul Simpozionului „Drepturile Omului și Libertățile Fundamentale – puterea educației în promovarea și protejarea drepturilor tinerilor la fericire”, organizat de Fundația Adolescența în parteneriat cu Institutul Român pentru Drepturile Omului și cu Inspectoratul Școlar al județului Prahova, s-au dezbătut interactiv teme precum drepturile și responsabilitățile tinerilor, dreptul la fericire, respectarea și protejarea drepturilor omului și educația pentru drepturile omului. În timpul simpozionului a fost lansată și revista „Adolescența” nr. 3. Simpozionul s-a încheiat cu un program artistic oferit de tinere talente de la Palatul Copiilor, Prahova.

Daniela Albu

DIN ACTIVITATEA AGENȚIEI PENTRU DREPTURI FUNDAMENTALE A UNIUNII EUROPENE (FRA)

Conferința anuală a Serviciului European Extern de Acțiune a avut loc la Bruxelles în perioada 2-6 septembrie, 2013. Aproximativ 160 de șefi de delegație și/sau reprezentanți ai acestora din întreaga lume au participat la acest eveniment la nivel înalt. Directorul FRA a susținut un discurs la inaugurarea lucrărilor grupului de discuții pe probleme de drepturile omului din data de 5 septembrie. Reuniunea a oferit oportunitatea unui schimb de opinii și experiențe precum și ocazia unei treceri în revistă a provocărilor și perspectivelor rolului UE în lume. Au luat cuvântul în timpul evenimentului: președintele Comisiei Europene, José Manuel Barroso, reprezentantul Comisiei Europene, vicepreședintele Comisiei Europene și înaltul reprezentant pentru afaceri externe și politica de securitate, Catherine Ashton, președintele Consiliului European, Herman Van Rompuy, Președintele Parlamentului European, Martin Schulz, președintele Băncii Europene de Investiții, Werner Hoyer, comisari și miniștri ai Afacerilor Externe.

În perioada 11 - 12 septembrie 2013, FRA a participat la Convenția Europeană a Șefilor de Poliție organizată de Europol și de poliția lituaniană sub egida președinției lituaniene a Consiliului Uniunii Europene. Convenția din acest

an s-a axat pe tehnologiile de ultimă oră precum și pe aspecte cu care se confruntă conducerea poliției. S-au discutat, de asemenea, probleme legate de protecția martorilor precum și de protecția datelor.

FRA a avut prilejul să prezinte activitățile sale de colectare a datelor reprezentanților guvernamentali din țările Europei de est, care au vizitat Centrul Internațional pentru Dezvoltarea Politicilor de Migrație. Au participat reprezentanți din 11 țări est europene precum Ucraina, Republica Moldova, Georgia, Rusia, Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Kazakhstan, Kigizstan, Tajikistan și Uzbekistan. Această vizită de studiu a avut loc în perioada 9-11 septembrie 2013 și a făcut parte din Procesul Praga – o politică de dialog interguvernamental în domeniul migrației. Au susținut prezentări ministrul austriac de interne, reprezentanți ai Centrului Internațional pentru Dezvoltarea Politicilor de Migrație din Germania și Republica Cehă pe probleme de statistici ale migrației ilegale, Organizația Internațională pentru Migrație (IOM), Biroul de Statistică din Austria și Biroul Națiunilor Unite pentru combaterea drogurilor și a crimei organizate.

În perioada 15-17 septembrie, FRA și-a consolidat legăturile cu instituția Ombudsmanului European participând la cea de a 9-a ediție a

Seminarului Național al Rețelei Europene a Ombudsmanilor, organizată de Ombudsmanul din Irlanda împreună cu Ombudsmanul European. FRA a avut astfel ocazia de a restabili legăturile cu ombudsmanii din țările europene. Întâlnirea a avut ca temă „buna administrare și drepturile cetățenilor în perioade de austeritate”. Apoi, pe data de 20 septembrie, în cadrul Conferinței Institutului European al Ombudsmanului, care a avut loc la Innsbruck, FRA a prezentat un set de instrumente pe care le-a elaborat în scopul realizării unei bune guvernări.

Reprezentanții Agenției a susținut o prezentare la Consiliul grupului de lucru al UE pentru chestiuni sociale cu privire la "Situația romilor în UE: indicatori economico-sociali cu privire la integrarea romilor" în data de 16 septembrie, la Bruxelles. Prezentarea a avut ca scop alimentarea deliberărilor Consiliului privind propunerea Consiliului de recomandare a măsurilor eficiente de integrare a romilor în statele membre.

FRA a găzduit în data de 17 septembrie, la Viena o întâlnire a experților și a tuturor celor implicați în elaborarea și gestionarea datelor biometrice privind vizele, granițele și bazele de date legate de azil (EURODAC, VIS și SIS II). FRA a luat ca punct de plecare aceste dezbateri în formularea unui potențial proiect pe această temă a obiectivelor și metodologiei acestuia.

FRA a luat parte în data de 18 septembrie la o discuție în cadrul audierilor publice ale comitetelor Parlamentului European cu tema „Cadrul UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor”.

FRA a prezentat o analiză anchetei cu privire la situația romilor prezentând rezultatele acesteia defalcate pe sexe. Analiza acoperă cele patru domenii principale ale Cadrului UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor - ocuparea forței de muncă, educație, locuințe și sănătate - precum și aspecte legate de drepturile fundamentale.

Directorul FRA a susținut un discurs cu prilejul Conferinței intitulate „Factorul ură în discursul politic”, care s-a desfășurat la Varșovia în perioada 18-19 septembrie.

În cadrul conferinței s-au dezbătut cadrele legislative existente în acest domeniu și s-a analizat dacă este posibilă sau de dorit adoptarea unei definiții juridice a discursului denigrant marcat de ură și dacă politicienii sunt capabili să depășească diferențele de opinie politică pentru a face front comun împotriva unor astfel de discursuri.

De asemenea, s-a discutat rolul societății civile,

a asociațiilor pentru sprijinul victimelor și al mass media în combaterea discursului marcat de ură, precum și lansarea unor astfel de discursuri pe internet.

În perioada 23 septembrie-4 octombrie, FRA a sprijinit cea mai mare Conferință anuală pe probleme de Drepturile Omului și Democrație, care a avut loc la Varșovia, în Polonia. În cooperare cu Serviciul European Extern de Acțiune, FRA a distribuit exemplare din cele mai recente publicații ale sale delegaților statelor membre OSCE și ONG-urilor care au participat la Reuniunea de Implementare a Dimensiunii Umane a OSCE.

Pachetul European de Azil a fost discutat pe 24 septembrie, în cadrul unui eveniment care a avut loc la Berlin și care și-a propus să analizeze dacă acest nou pachet de măsuri va îmbunătăți cu adevărat situația drepturilor refugiaților. Evenimentul a fost organizat de Institutul German pentru Drepturile Omului în cooperare cu FRA și a avut loc la Reprezentanța Comisiei Europene din Berlin. Pentru FRA, evenimentul a reprezentat o ocazie de a prezenta manualul său despre dreptul european referitor la azil, granițe și imigrare, recent publicat în colaborare cu Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

În perioada 24-25 septembrie FRA a participat la Strasbourg, Franța la întâlnirea de dialog cu tema „Transparență pentru protejarea libertății pe internet: un angajament comun”, organizat de Consiliul European. În cadrul acestei întâlniri s-a discutat sporirea cooperării în rândul factorii de decizie, precum și probleme privind standardele de gestionare ale internetului. S-a pus accentul pe modalități de sporire a transparenței și a schimbului de informații.

FRA a participat la dialogul anual cu Comitetul Regiunilor care a avut loc la Bruxelles pe 24 septembrie. Întâlnirea din acest an a avut în centrul preocupărilor infracțiunile motivate de ură. Cu acest prilej FRA și-a prezentat activitatea din domeniu.

Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene alături de Președinția lituaniană a Consiliului, au organizat FRA au organizat Conferința anuală a Drepturilor Fundamentale, în perioada 12-13 noiembrie 2013, Vilnius (Lithuania). Tema din acest an a fost „Combaterea urii și a infracțiunilor motivate de ură în UE”. Cu ocazia acestui eveniment Agenția FRA a prezentat și setul de instrumente pentru o bună guvernare și care poate fi accesat online. Acest set de

instrumente a fost realizat cu scopul de a oferi asistență oficialităților guvernamentale în implementarea mecanismelor de protecție a drepturilor fundamentale.

La Centrul Internațional pentru Dezvoltarea Politicilor în domeniul Migrației de la Bruxelles a avut loc pe data de 2 decembrie o întâlnire în cadrul căreia FRA a fost informată cu privire la rezultatele studiului de fezabilitate întreprins de către Centru privind piața muncii și impactul acesteia asupra regularizării fluxului de migranți din Europa.

Pe data de 5 decembrie FRA a prezentat rezultatele celui mai recent studiu cu privire la discriminare și infracțiunile motivate de ură împotriva evreilor din statele UE, în cadrul unei Conferințe organizată de biroul polonez Ombudsman în parteneriat cu FRA. Tema de bază a conferinței a fost anti-semitismul la nivel național și european. Cu această ocazie FRA a prezentat planurile sale pentru realizarea studiului EU-MIDIS II pe tema minorităților și a discriminării.

Pentru a marca Ziua Drepturilor Omului pe 10 decembrie, Agenția a inițiat un dialog cu reprezentanții UE, ai mediului de afaceri,

organizațiile ONU și societatea civilă pentru a examina provocările majore în implementarea drepturilor omului și responsabilitatea socială a corporațiilor.

Tot cu ocazia Zilei de 10 decembrie, consiliul municipal al Vienei a organizat un eveniment de susținere a nominalizării orașului Viena ca oraș al drepturilor omului, la inițiativa d-lui Manfred Nowak, Vice președinte al Consiliului Director al FRA. Directorul FRA a luat cuvântul în cadrul acestui eveniment, vorbind despre contribuția FRA la protecția drepturilor fundamentale în Europa.

În cadrul proiectului „Cultivarea drepturilor omului în rândul națiunilor europene – politici interne și externe”, FRA a participat în data de 19 decembrie în Olanda la întrunirea consiliului consultativ internațional pentru proiectul analizei drepturilor omului finanțat din fonduri europene. Cercetarea se axează pe contribuția politicilor interne și externe ale UE la promovarea drepturilor omului în întreaga lume. Consiliul, din care face parte și FRA este compus din experți internaționali care vor îndruma proiectul sub aspecte științifice.

Daniela Albu

NOTE, CRONICI, RECENZII

CORINA FLORENȚA POPESCU, CUTUMA ÎN DREPTUL INTERNAȚIONAL PUBLIC, EDITURA S.C.UNIVERSUL JURIDIC S.R.L. BUCUREȘTI, 2012, 398 PAGINI

Lucrarea de față își propune și reușește să analizeze cutuma ca izvor al dreptului internațional, alături de tratate. Modul cum a fost conceput și structurat face ca acest volum să constituie un important instrument de lucru pentru orice jurist, tema cercetată, tezele și soluțiile avansate contribuind la clarificarea a o serie de controverse legate de problematica identificării și determinării cutumelor în relațiile dintre state, precum și a rolului lor în dezvoltarea dreptului internațional.

Cele șapte capitole ale lucrării dezvoltă noțiunii generale cu privire la delimitarea cutumei de celelalte izvoare de drept intern și internațional, modul în care dreptul internațional public s-a format și evoluat pe bază cutumiară, raportul dintre

cutumă și tratat, analizează contribuția jurisprudenței Curții Internaționale de Justiție în identificarea și precizarea celor două elemente ale cutumei (elementul material-obiectiv și elementul subiectiv), aplicarea normelor cutumiare în ordinea juridică națională și internațională, semnificația cutumei în dreptul internațional umanitar contemporan, principalele norme cutumiare în dreptul diplomatic și consular, relevanța cutumei în materia drepturilor omului, temeiul normelor cutumiare în dreptul aerospațial.

În acest fel, capitolele care alcătuiesc lucrarea înmănunchează evoluția juridică și conținutul conceptului de normă cutumiară, raportat la practica internațională, precum și impactul codificării acestor norme de-a lungul timpului.

Practicienii dreptului au astfel la dispoziție o lucrare ce urmărește definirea clară a conceptului de cutumă și normă cutumiară, identificarea cutumei în practica statelor, importanța celor două

elemente ale acesteia ce trebuie întrunite cumulativ.

Adrian Bulgaru

DAN CIMPOERU, MALPRAXISUL, EDITURA C. H. BECK, 2013, 276 PAGINI

Malpraxismul ca formă de răspundere civilă intervine atunci când anumite persoane din cadrul unor profesii ce aparțin unui grup propriu încalcă anumite reguli de conduită prevăzute în statute, coduri deontologice, bune practici, standarde stabilite de lege sau de corpul profesional respectiv. În cazul în care asemenea încălcări ale obligațiilor profesionale aduc prejudicii unei persoane intervine și obligația reparării acestuia.

Lucrarea de față, structurată în două părți principale – partea generală și partea specială- se dovedește deosebit de utilă, cu atât mai mult cu cât demonstrează, în mod argumentat, cum noțiunea de malpraxis, folosită la început doar în domeniul medical, s-a extins și la alte profesii care au un element comun (cel al avocaților, al notarilor

publici, al executorilor judecătorești, practicienilor în insolvență, evaluatorilor autorizați, auditorilor statutar).

Partea generală a lucrării analizează, astfel, noțiunea de malpraxis, trăsăturile caracteristice ale acesteia, malpraxismul ca formă a răspunderii civile, asigurarea de malpraxis.

Partea specială se referă în mod concret la malpraxismul în cadrul diferitelor profesii: medical, al avocaților, notarilor publici, executorilor judecătorești, practicienilor în insolvență, evaluatorilor autorizați, auditorilor statului, la condițiile răspunderii civile, la asigurarea de răspundere profesională etc.

Mihaela Scarlat

UNITED NATIONS, UNECE COUNTRIES IN FIGURES, 2013, 142 PAGINI

Publicația ONU apărută în limba engleză sub titlul „UNECE Countries in Figures” („Țările Comisiei Economice a ONU pentru Europa în cifre 2013”), este la cea de a șaptea sa ediție cu acest titlu, și analizează din punct de vedere statistic cele mai recente tendințe economice din fiecare stat membru al UNECE. Tabelele statistice și graficele permit o analiză rapidă și o posibilă comparație între țări, acolo unde este cazul. Această publicație reprezintă o resursă unică pentru studiul aprofundat sau pentru cercetarea în domeniu.

Ne este prezentat un vast tablou al situației economice și sociale din țările europene, prin intermediul indicatorilor statistici dintr-o mare varietate de domenii începând de la produsul intern brut pe cap de locuitor și până la frecvența gradului de utilizare a computerului pe criterii de vârstă și sex, sau de la diferențele salariale bazate pe discriminarea de gen și până la procentele suprafețelor acoperite de păduri din fiecare țară.

Publicația a fost realizată de către Departamentul de statistică al UNECE și conține date statistice oficiale obținute din surse naționale și internaționale. Toate cifrele fac referință la anul 2011. Majoritatea acestor date se pot găsi și pe www.unece.org/statistic/data unde se adaugă în mod regulat cele mai noi date.

În vederea realizării ediției din acest an, Departamentul statistic al UNECE a lucrat în strânsă cooperare cu o multitudine de organizații internaționale active în domeniul statisticii, precum și cu țări din alte regiuni ale lumii.

Au fost abordate subiecte din domenii foarte variate, precum: statistici economice, statistici sociale și demografice, statistici de gen, statistici referitoare la dezvoltarea durabilă, mediu și schimbările climatice, globalizare, măsurarea progresului în îndeplinirea obiectivelor Mileniului, rata diseminării și a comunicării statisticilor oficiale, organizarea, gestiunea și cadrele instituționale

pentru sistemele naționale de statistici oficiale.

Trebuie ținut seama de faptul că metodele statistice diferite care au fost folosite pot afecta relativ calitatea unui studiu comparativ pe țări. UNECE întreprinde o vastă muncă de armonizare a definițiilor și metodologiei. La sfârșitul cărții există

și un glosar de termeni, iar notele explicative oferă detalii cu privire la proveniența și aplicabilitatea indicatorilor statistici care au fost folosiți în scopul întreprinderii acestui studiu.

Daniela Albu